

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
19 december 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-845059944
DOS-2014-0006861

Bijlagen
0

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Bereikte resultaten en openstaande actiepunten rondom Windpark Spui

Geachte Statenleden,

In de procedurevergadering van de commissie E&E van 30 augustus 2023 heeft gedeputeerde Potjer toegezegd u een brief te sturen met de laatste stand van zaken en openstaande punten rondom Windpark Spui. Deze brief neemt u puntsgewijs mee langs de openstaande zaken en geeft daarmee invulling aan de toezegging.

Anterieuere overeenkomst en participatieplan

Provinciale Staten hebben op 14 september 2016 het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het windpark Spui vastgesteld. Tijdens de procedure van het PIP is tussen de provincie en initiatiefnemer van het windpark (Klein Piershil b.v.) in 2016 een anterieuere overeenkomst gesloten met een bijbehorend participatieplan. Hierin zijn onder andere aanvullende, bovenwettelijke afspraken gemaakt over uit te voeren acties door de exploitant om het windpark zo goed mogelijk in te passen in de omgeving. Het gaat hierbij om het Gebiedsfonds Windpark Spui, de Burenregeling, Planschaderegeling, Obligatieregeling, Inrichtingsbudget voor ruimtelijke maatregelen, een werk met werkregeling en afspraken over exploitatie/monitoring/handhaving. Hierin zijn de participatiewensen vanuit de omgeving zoveel mogelijk gehonoreerd. De afspraken uit het participatie plan waren in lijn met de toenmalige, vrijwillige, Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land.

Vanuit GS zijn uw Staten in de loop van de tijd op de hoogte gebracht van de stand van zaken van deze afspraken, onder andere via deze brieven:

- 17 mei 2023 - Geluidsmetingen windpark Spui. [Link](#)
- 21 september 2022 - Appreciatie Belevingsonderzoek TNO en windpark Spui. [Link](#)
- 17 januari 2022 - Stand van zaken windpark Spui januari 2022. [Link](#)
- 17 november 2020 - Afspraken Windpark Spui. [Link](#)

In de bovenstaande brieven kunt u lezen dat de meeste punten zijn afgerond dan wel uitgevoerd. Hieronder worden de bovenwettelijke afspraken uit de anterieuere overeenkomst kort herhaald naast de acties die de provincie en het Rijk ondernemen om hinder van windparken in het algemeen te verminderen. Daarnaast loopt sinds 2022 een Omgevingsdialoog.

Gebiedsfonds

Het Gebiedsfonds Windpark Spui is een fonds dat gedurende een periode van 15 jaren gevuld wordt door de exploitant. De bestedingen van het fonds zullen ten goede komen aan projecten gericht op de verbetering van de leefbaarheid, de natuur, het landschap en de omgevingskwaliteit van en in de directe omgeving van het windpark. De bijdrage van de exploitant is €21.000 per jaar.

Het fonds wordt beheerd door een stichting en de eerste projecten hebben aanspraak kunnen doen op het gebiedsfonds. Voorbeeldprojecten waar het gebiedsfonds momenteel aan bijdraagt zijn zonnepanelen voor een dagcentrum voor kinderen en zonnepanelen en een warmtepomp voor het dorpshuis.

In aanvulling op de bepalingen uit de anterieure overeenkomst heeft de exploitant toegezegd ook na het verstrijken van de afgesproken 15 jaren door te gaan met het vullen van het gebiedsfonds, als het windpark blijft functioneren zoals nu.

Burenregeling en extra inzet hierop

De exploitant van het windpark heeft in de afgelopen tijd fysieke maatregelen gefinancierd aan huizen van direct omwonenden om de hinder van het windpark te verminderen. Hierbij kan gedacht worden aan het plaatsen van dubbel glas of rolluiken. Voor deze regeling was oorspronkelijk €50.000 gereserveerd maar de exploitant heeft dit bedrag verhoogd met nog eens €50.000.

Bij vrijwel alle omwonenden die zich hebben aangemeld voor deze regeling zijn ondertussen maatregelen getroffen en de verwachting is dat dubbel glas bij het laatste huis binnenkort geplaatst kan worden.

Juridische procedure inzake planschadebesluiten

Na het onherroepelijk worden van het PIP op 17 januari 2018 hebben meerdere aanvragers uit de omgeving planschadeverzoeken ingediend. Een groot deel van de ingediende planschadeaanvragen zijn inmiddels afgerond en onherroepelijk geworden. Een aantal aanvragers van de planschadevergoeding en de initiatiefnemer van het windpark hebben doorgeprocedeerd tegen de betreffende planschadebesluiten van Gedeputeerde Staten (GS). Deze juridische procedure loopt nog.

Obligatieregeling

De exploitant heeft een obligatielening uitgegeven waarmee particulieren de gelegenheid is geboden om mee te delen in het financiële rendement van het windpark. De obligatie-uitgifte is gebaseerd op 5% van de totale investering. Bij de uitgifte is onderscheid gemaakt tussen direct omwonenden (binnen een straal van ±750 meter) van het windpark en niet-omwonenden. Hierbij krijgen de direct omwonenden een iets (1,5% – 2%) hoger rendement op hun investering dan niet-omwonenden.

Inrichtingsfonds

De exploitant en de provincie Zuid-Holland hebben afgesproken dat de exploitant verschillende inrichtingsmaatregelen in de omgeving gaat financieren. Aan deze inrichtingsmaatregelen draagt de provincie €100.000 bij. De exploitant draagt eenzelfde bedrag bij.

Samen met vertegenwoordigers van de gemeente Hoeksche Waard, omwonenden, het Hoekschevaards Landschap en Klein Piershil B.V. heeft de provincie een shortlist van mogelijke inrichtingsmaatregelen opgesteld die ook invulling geven aan provinciale ambities in deze omgeving. De selectie en uitvoering van de maatregelen kan nu worden gestart.

Werk met werk regeling

Tijdens de bouw in 2018 van het windpark heeft de exploitant in het selectieproces voor leveranciers en dienstverleners voor het windpark lokale ondernemers in de gelegenheid gesteld een inschrijving te doen. Lokale ondernemers hebben hierbij, bij gelijke beoordeling, voorrang gekregen.

Afspraken over Exploitatie/monitoring/handhaving

De exploitant heeft een website ingericht om burgers in de gelegenheid te stellen om een calamiteit of bovenmatige hinder eenvoudig te kunnen melden. Op deze website worden ook bepaalde monitoringsgegevens van het windpark geplaatst, zodat iedereen inzicht heeft wat het windpark aan Megawattuur [MWh] heeft geproduceerd en wat de gemiddelde windsnelheid was in een bepaalde periode. De website is online te vinden: www.windparkspui.nl

Omgevingsdialoog

Bovenop de wettelijke voorwaarden en de -inmiddels uitgevoerde- bovenwettelijke afspraken is de provincie in 2022 op verzoek van de CPG (Werkgroep van Dorpsvereniging Filopopers in Nieuw-Beijerland) aanvullend nog de Omgevingsdialoog gestart. Hoewel het windpark binnen de grenzen van de vergunning opereert, zijn de deelnemers van de omgevingsdialoog gezamenlijk op zoek gegaan of er binnen de uitgangspunten van de deelnemende partijen nog aanvullende maatregelen mogelijk zijn om de overlast waar mogelijk te beperken. De volgende partijen nemen deel aan de omgevingsdialoog: Provincie Zuid-Holland, gemeente Hoeksche Waard, gemeente Nissewaard, Klein Piershil B.V. (Eurus Energy), Dorpsvereniging Filopopers Nieuw-Beijerland, CPG, Dorpsvereniging Piershil, Buurtvereniging Simonshaven, Dorpsvereniging Hekelingen en Stichting ICIP.

Doel van de dialoog is om alle overlast goed en zoveel mogelijk geobjectiveerd in kaart te brengen, om vervolgens op basis daarvan gezamenlijk te onderzoeken of er naast de inmiddels uitgevoerde geluid reducerende maatregelen bij woningen er ook andere haalbare en betaalbare opties zijn om de geluidsoverlast te verminderen. De laatste stap is om te bepalen welke mogelijkheden daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden en wat daarvoor nodig is. Het geluidonderzoek dat in het kader van de omgevingsdialoog is uitgevoerd bevestigde de waarneming van OZHZ in het kader van de monitoring en handhaving. Dit onderzoek is in mei 2023 met u gedeeld daaruit blijkt dat de momenten met bovengemiddelde gemeten geluidsniveaus overeenkomen met de momenten waarop de omwonenden bovengemiddelde hinder ervaren. Het geluidsonderzoek heeft daarmee geen extra informatie opgeleverd dat als aanknopingspunt voor maatregelen kan dienen. In de omgevingsdialoog zijn geen maatregelen geïdentificeerd die leiden tot beperking van de ervaren geluidsoverlast en voldoen aan de vooraf afgesproken uitgangspunten.

Desondanks vraagt een aantal deelnemers aan de omgevingsdialoog om twee maatregelen om de ervaren hinder verder te verminderen:

1. Extra isolatie

Sinds de start van het windpark zijn verschillende programma's opgestart en afgerond om de ervaren hinder te verminderen. Zo zijn geluid reducerende maatregelen uitgevoerd bij woningen in de buurt van het windpark door de burenenregeling uit het participatieplan en de extra inzet van de exploitant daarbovenop. Hierdoor is de ervaren hinder verminderd.

Vanuit de omgevingsdialoog wordt nu voorgesteld om extra geluid reducerende maatregelen aan te brengen bij de huizen die de meeste (rest)hinder ervaren.

2. Curtailment

Curtailment (een stilstand voorziening) betekent dat de turbine(s) stilgezet worden op bepaalde momenten in het jaar, bijvoorbeeld 's nachts bij windkracht 5Bft en hoger en windrichting WZW, wanneer veel hinder wordt ervaren. De exploitant handelt momenteel binnen de normen van de vergunning. De vergunning biedt daarom geen basis voor de provincie om curtailment te eisen en voor deze maatregel is daarom de medewerking van de exploitant nodig. De exploitant heeft bij de start van de omgevingsdialoog duidelijk aangegeven niet mee te werken met enige vorm van curtailment. De omgevingsdialoog en het geluidsonderzoek hebben dit standpunt niet veranderd.

Conclusie omgevingsdialoog

Uit de omgevingsdialoog zijn geen maatregelen voortgevloeid die binnen de uitgangspunten van de betrokken partijen, leiden tot verdere reductie van de geluidsoverlast. Dat is uiteraard teleurstellend, desondanks willen wij voorstellen de omgevingsdialoog voort te zetten. Juist om in gesprek te blijven met elkaar, maar ook met het zicht op komende ontwikkelingen die wij hieronder beschrijven.

Toekomst omgevingsdialoog

De omgevingsdialoog is voor omwonenden, exploitant en de provincie een overleg waarin vragen beantwoord kunnen worden, informatie kan worden uitgewisseld en zorgen gedeeld. Daarom willen wij de omgevingsdialoog graag voortzetten de komende jaren. De omgevingsdialoog kan bijvoorbeeld een platform bieden waarin omgevingspartijen een adviserende rol hebben richting gemeente, provincie en exploitant. Wij verwachten dat dit een meerwaarde kan bieden voor de inrichtingsmaatregelen die binnenkort worden uitgevoerd en eventuele maatregelen om lichtvervuiling tegen te gaan. Binnenkort willen we het al dan niet voortzetten van de omgevingsdialoog bespreken met de deelnemers in de omgevingsdialoog.

Verlichting windturbines

De provincie is op dit moment bezig met het opzetten van een concept subsidieregeling voor transponder- en radartechnologie voor bestaande en vergunde windparken in Zuid-Holland. We krijgen hiervoor subsidie van het Rijk en ook de exploitant betaalt mee. Het doel van de regeling is het verminderen van lichtvervuiling en -hinder voor omwonenden. De technologieën waar het om gaat zorgen ervoor dat obstakelverlichting het grootste deel van de tijd uitgeschakeld kan worden. Windpark Spui zal voor deze subsidieregeling in aanmerking komen.

De regeling zal voor exploitanten 40% van de kosten dekken die gemoeid zijn met de aanschaf en installatie van de genoemde technologieën. De regeling richt zich op windturbines die nog ten minste 10 jaar in exploitatie zullen zijn en die niet onder de SDE++ regeling van 2023 vallen, aangezien deze technologieën daarin reeds zijn opgenomen. GS bereidt op dit moment een subsidieregeling voor en zal een verzoek voor een bijdrage bij de Voorjaarsnota aan uw Staten voorleggen.

Gezondheidsonderzoeken Rijk

Bij omwonenden van windpark Spui leven zorgen om het effect van windturbines op de gezondheid. Daarom is door hen meerdere keren gevraagd om een gezondheidsonderzoek. Dit is op het niveau van een individueel windpark niet zinvol, omdat er dan geen goede uitspraken gedaan kunnen worden. Daarom heeft de provincie er bij het Rijk op aangedrongen om windpark Spui mee te nemen in de landelijk onderzoeken.

Het Rijk is gestart met twee onderzoeken naar gezondheid bij windparken. In beide onderzoeken is windpark Spui meegenomen. Het eerste onderzoek is een historisch cohortonderzoek om meer te leren over acute klachten en chronische gezondheidsproblemen die voorkomen in de nabijheid van windturbines. Dit epidemiologisch onderzoek betreft een gebiedsvergelijking gebaseerd op longitudinale gezondheidsgegevens uit elektronische patiëntendossiers van huisartspraktijken. De resultaten van dit onderzoek worden volgend jaar verwacht.

De opzet van het tweede onderzoek bestaat uit een dwarsdoorsnedeonderzoek om dosis-effectrelaties voor hinder en risicofactoren van slaapverstoring te onderzoeken. Het doel is om de continuïteit van (wetenschappelijke) kennisontwikkeling te waarborgen en aan te vullen met kennis die specifiek is gericht op de Nederlandse situatie voor de bekende effecten zoals hinder en slaapverstoring. In dit onderzoek wordt zowel verschillende factoren/kenmerken van windturbine(geluid) worden meegenomen (de 'dosis'), als verschillende manieren de effecten worden gemeten, namelijk met vragenlijsten, eventueel aangevuld met fysiologische metingen en met interviews. De resultaten van dit onderzoek zullen pas over enkele jaren bekend zijn.

Tenslotte loopt er vanuit uw Staten nog een onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer naar het participatieproces bij windpark Spui.

Met deze brief hopen wij u voldoende geïnformeerd te hebben en hebben daarmee aan onze toezegging in de commissie van 30 augustus jl. voldaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit